

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 1 av 7

1. Introduksjon

Disse retningslinjene er utarbeidet av FIP sin kommisjon for luftpost for å gi råd om hvordan GREV (hovedreglementet) og SREV (spesialreglementet for bedømmelse av luftposteksponat) skal anvendes.

MERK: Disse retningslinjene inkluderer også innholdet i SREV.

Retningslinjene er ment å gi utstilleren veiledning angående:

1. Definisjon av luftposteksponater og egenarten ved disse
2. Prinsipper for oppbygging av eksponat
3. Bedømmelse av luftposteksponater

Luftpost (aerofilateli) er studiet av luftposttjenester, luftpostfrimerker og dokumenter relatert til luftposttjenester.

2. Definisjon av luftposteksponater og egenarten ved disse.

2.1 Et luftposteksponat består hovedsakelig av postalt befordret dokumenter som beviselig er fløyet og/eller luftpostfrimerker og luftposthelsaker inkludert prøvetrykk, essays og postal bruk av disse som luftpost.

2.2 Det er to underklasser innen konkurranseklassen som vil ha som sine vesentlige kjennetegn:

a) Utvikling og drift av luftposttjenester

1. Postale dokumenter befordret gjennom luften
2. Alle typer av postale påtegninger, vignetter eller etiketter som relaterer til luftbefordring
3. Objekter knyttet til et bestemt lufttransportmiddel som ikke er befordret som luftpost, men likevel ansees som viktig for utviklingen av luftpost
4. Flyveblad, meldinger og aviser som er kastet ut fra luftfarkoster som en del av normal postutbringelse, eller benyttet når postutbringelse har blitt avbrutt av uforutsette hendelser
5. Post gjenfunnet etter flyulykker

At post er fremsendt luftveien kan dokumenteres på forskjellige måter: Ved frimerker, vignetter med eller uten verdi, luftpostetiketter, post- og særstempler, transitt-, rute-, ankomst- eller andre forklarende stempler, påskrifter, og relevante signaturer. Materiale som ikke viser spor av en slik postal dokumentasjon skal begrenses til et minimum.

b) Luftpostfrimerker og bruken i forbindelse med posttransport via luftveien.

I denne underklassen legges vekt på hvordan prosessen med framstilling av selve frimerkene er gjort, og å vise bruken av dem på postale forsendelser. Essays, prøvetrykk og ulike varianter knyttet til luftpostfrimerker og helsaker kan også benyttes.

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 2 av 7

2.3 Aerofilatelistiske eksponater kan inneholde ikke-filateli som kart, fotografier, rutetabeller osv. forutsatt at de anses som viktige for å illustrere og trekke oppmerksomhet til et bestemt poeng eller en bestemt hendelse. De bør ikke overskygge materialet og tilhørende tekst.

3. Prinsipper for oppbygging av eksponat

3.1 Omfang og målsetting

Et luftposteksponat skal vise studiet av utviklingen, drift eller andre definerte sider og omfang av luftposttjenestene ved å presentere direkte relevante objekter og ved å dokumentere og analysere luftpostmaterialet. Alternativt kan et luftposteksponat vise studien av frimerkene (inkludert prøvetrykk og essays) samt bruken av disse relatert til luftposttjenester og aerofilateli.

Underklasse a) Utvikling og drift av luftposttjenester

- A. I et luftposteksponat skal hovedvekten legges på det postale materialet: brev, postkort, helsaker, avisomslag, etc. som er fremsendt luftveien, vanligvis med angivelse av datoer og andre indikasjoner på befordring via luftpost.
- B. For å sikre at eksponatet blir bedømt innen aerofilateli, må brevene være organisert slik at de viser utviklingen av virksomheten eller luftposttjenestene. Dette inkluderer beskrivelse av ruter, portotakster og markeringer og påskrifter relatert til luftpost.
- C. Et luftposteksponat kan også inneholde objekter forberedt for luftpostforsendelse, men ikke fløyet av naturlige årsaker.
- D. Studiet av luftpostruter, portotakster og stempler er vesentlig for utredningen av emnet. Kart og tegninger kan vises hvis de tydeliggjør en luftpostrute eller en flyvning, men kart skal begrenses i antall og bare vises der hvor de er relevante for dokumentasjonen.
- E. Innholdet av et brev kan vises i eksponatet hvis dette medvirker til større forståelse eller bekrefter ektheten av brevet.
- F. Dubletter av viste objekt må unngås, uansett hvor verdifulle objektene må være.
- G. Objekter som dokumenterer pionerperioden, eg. luftbefordrede forløpere til regulære luftposttjenester, eller tidlig luftpost fløyet med andre ikke-postale transportører fordi de ordinære posttjenestene var innstilt eller ikke tilgjengelige, er betraktet som viktige i forhold til utviklingen av de ordinære postrutene.

Eksempler:

- * Betrodd post ("plis confies") fra Paris's beleiring og post sendt luftveien fra de beleirede byene Metz og Belfort.
 - * Privat merket og fløyet pioner luftpost, som f.eks. "Vin Fiz".
 - * Fløyet militær post fra første verdenskrig og etterkrigstiden, som f.eks. post fra Przemysl.
 - * Brevdue-post fra The Great Barrier Island and Marotini.
- H. Flyveblader, meldinger og aviser som har blitt sluppet fra fly som en del av en normal post distribuering, eller ved en anledning hvor vanlig postbefordring har vært avbrutt på grunn av uforutsette hendelser.
 - I. Ikke-postalt materiale skal beskrives fullstendig og må være direkte relatert til og viktig for forståelsen av utviklingen av den aktuelle luftposttjenesten.

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 3 av 7

- J. Objekter inneholdende en melding som er sluppet ned fra luften kan brukes i eksponatet, og inkluderes som aerofilateli.
- K. Post som er berget fra et flyhavari (Crash mail) har spesielle standarder for dokumentasjon av hendelsen og kvalitet på objektene. Dokumentasjonen skal beskrive de postale aspektene ved hendelsen, mengden av post som ble berget (f.eks. antall brev), og hvilke postale stempler/ påskrifter som ble brukt i den forbindelsen. Normal standard for kvalitetsvurdering gjelder ikke i disse tilfellene.

Underklasse b) Luftpostfrimerker og bruken av disse i luftposttjenester.

- A. Frimerker utgitt eller overtrykket spesielt for luftpost, kan være del av et luftposteksponat.
- B. Helsaker, inklusive aerogrammer og luftpostkort, utgitt spesielt for luftpostforsendelser, kan være del av eksponatet.
- C. Vignetter og etiketter brukt til å vise at et postalt objekt er transportert luftveien kan brukes i et eksponat
- D. Et eksponat kan videre inneholde materiale som:
- * Essays og prøvetrykk
 - * Studier av trykningsmetoder og platerekonstruksjon av trykninger eller overtrykk.
 - * Studier av papirvariasjoner, vannmerker, perforeringer, tryknings- eller overtrykksfeil etc.
- E. Riktig bruk av luftpostfrimerker på brev for å demonstrere portotakster, rater og til hvilket formål frimerkene ble utgitt.
- F. Duplisering av materiale må unngås, uansett verdi av objektet.

MERK: Eksponater i underklasse b) bør utvikles og bedømmes etter retningslinjene for tradisjonell filateli, men benyttet ut fra luftpost.

3.2 Strukturering av eksponatet – Underklasse a)

Dette avsnittet foreslår måter for oppbygging av luftposteksponater. En slik liste kan aldri bli komplett. Det vil være utstillernes oppgave og ansvar å forklare eksponatets aerofilatelistiske egenart og formål.

3.2.1 Utvikling av luftpost kronologisk

I en kronologisk oppstilling er de vanligste valgte perioder :

- En pionerperiode fram til 1918
- En utviklingsperiode 1918 - 1945
- En moderne periode etter 1945

3.2.2 Utvikling av luftpost geografisk

I en geografisk oppstilling er de vanligste valgte områder :

- Et land eller tilgrensende gruppe av land
- Luftpostruter eller -forbindelser

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 4 av 7

- Luftfartsselskap
- Militære (hær, marine, flyvåpen)
- Flyfabrikker

3.2.3 Utvikling av luftpost etter transportmiddel

De vanligste valgte gruppene er :

- Brevduer
- Lettere enn luft (ballonger og luftskip)
- Tyngre enn luft (fallsjerm, seilfly og fly)
- Raketter

3.3 Underbyggende tilleggsmateriale

Tilleggsmateriale må anskueliggjøre et viktig poeng som ikke lar seg vise på en annen måte. Minnegjenstander som menykort og lignende kan ikke benyttes.

3.4 Innledningsark eller tittelark

Alle luftposteksponater **må inneholde et innledende ark eller tittelside**. Dette bør bestå av:

- Tittel på eksponatet
- En kort, presis og relevant generell informasjon det valgte emnet
- Beskrivelse av formålet med eksponatet
- Beskrivelse av omfanget på eksponatet (hva er tatt med, hva er utelatt)
- Oversikt over eksponatets struktur vist gjennom kapitler snarere enn «ramme for ramme» eller «ark for ark».
- En liste over utstillers egen forskning innenfor temaet til eksponatet (med referanser til artikler og litteratur)
- En liste over de viktigste eksterne kildene innenfor temaet til eksponatet. Juryen vil benytte denne informasjonen til å bedømme materialet ut fra de mål utstilleren har satt seg med sitt eksponat.

4. Kriterier for bedømming av luftposteksponat

1. Behandling –	20 poeng – GREV, Artikkel 4.5
2. Filatelistisk betydning –	10 poeng – GREV, Artikkel 4.6
3. Filatelistiske og alminnelige kunnskaper, egne studier og forskning –	35 poeng - GREV, Artikkel 4.7
4. Tilstand –	10 poeng - GREV, Artikkel 4.8
5. Sjeldenhetsgrad –	20 poeng - GREV, Artikkel 4.8
6. Presentasjon –	5 poeng - GREV, Artikkel 4.9
Totalt –	100 poeng

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 5 av 7

Utstillere bør være oppmerksomme på nødvendigheten av å nøye vurdere balansen innenfor og mellom de ulike kriteriene slik at kombinasjonen er med på å maksimere poengsummen et eksponat kan oppnå.

Nedenfor er det gitt noen indikasjoner på de grunnleggende elementene som ligger til grunn for hvert enkelt kriterium.

4.1 Behandling

"Behandling" er utviklingen av historien for det valgte emnet.

Ved vurdering av behandling ser dommerne etter:

- En logisk utvikling som er lett å følge (rød tråd)
- Fullstendighet av det viste materialet i forhold til omfanget av eksponatet
- En klar og konsis teksting
- Et balansert eksponat for det valgte emnet

De vil sjekke at eksponatet:

- Har et innledningsark eller tittelside som:
 - Angir formålet med eksponatet
 - Definerer omfanget av eksponatet
 - Har en plan for eksponatet
 - Gir de viktigste litteraturreferansene.
- Gjenspeiler punktene på innledningsarket knyttet til tittel, formål, omfang og plan
- Er utviklet i henhold til den oppgitte planen
- Har sideoverskrifter som støtter forståelsen av behandlingen
- Har en naturlig begynnelse og avslutning
- Ikke inneholder duplisert materiale

4.2 Filatelistisk betydning

"Betydningen" av et eksponat bestemmes av:

- Betydningen av dette eksponatet i forhold til det valgte temaet og
- den generelle betydningen av dette temaet i forhold til utviklingen av verdens luftposttjenester.

I vurderingen av eksponatets betydning tas det hensyn til:

- Hvor vanskelig er det valgte området å samle inn?
- Hva er betydningen av materialet som vises i forhold til det valgte temaet?
- Hvor mye av nøkkelmaterialet til det valgte temaet er til stede?
- Hva er betydningen av temaet i forhold til det aktuelle landets filateli?
- Hva er betydningen av temaet i forhold til verdens luftpostfilateli?

Et aerofilatelistisk eksponat fra et geografisk område som har bidratt sterkt til utviklingen av verdens luftposttransport ligger høyere på betydningsskalaen enn et land eller område som har medvirket mindre til dette.

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 6 av 7

Andre faktorer av aerofilatelistisk betydning:

- Et større geografisk område er i alminnelighet mer betydningsfullt enn et mindre.
- En pionerperiode er vanligvis mer betydningsfull enn en moderne periode.
- En lang periode er som regel mer betydningsfull enn en kort periode.

4.3 Filatelistiske og alminnelige kunnskaper, egne studier og forskning (35 poeng)

4.3.1. Filatelistisk og alminnelig kunnskap vises ved de objekter som velges for utstilling og tilhørende beskrivelse av disse.

- Egne studier vises ved riktig analyse av de objekter som velges for fremvisning.
- Personlig forskning er presentasjon av nye opplysninger om det valgte emnet. Når ny informasjon inngår for det viste materialet kan en større del av den totale poengsum bli gitt for dette.

Filatelistisk og beslektet kunnskap:

- Valg av objekter gjenspeiler kunnskap om det valgte emnet.
- Eksponatet viser en fullstendig og nøyaktig forståelse av emnet som er valgt.
- Tekstingen viser at eksisterende litteratur er brukt. Dommerne vil vurdere hvor vidt tidligere forskning har blitt brukt med hell i eksponatet.
- Objektene er beskrevet riktig.

4.3.2 Informasjon som gis bør ikke overskygge det filatelistiske materialet som vises. En godt gjennomtenkt plan gjør at for lange beskrivelser i eksponatet unngås.

Nye opplysninger fra personlig forskning fra utstillers side bør identifiseres og belønnes.

Vurderingen av filatelistisk og annen relatert kunnskap, personlig studie og forskning baseres på den beskrivelse som er knyttet til hvert filatelistisk objekt som vises.

Hvis sjeldenhetsgradering benyttes ("En av X registrerte") er det viktig å oppgi kilden til denne informasjonen. Benytt ikke uttrykk som "Unik" eller "Svært sjelden".

Bare kunnskap, studier og forskning dokumentert ved objektene i utstillingen kan bedømmes. Videre bør utstillere huske på at informasjonen som gis ikke skal overskygge det filatelistiske materialet som vises.

4.4 Tilstand (10 poeng)

4.4.1. Ettersom tilstand (kvalitet) varierer for aerofilatelistiske objekter, vurderer dommerne kvaliteten i lys av det oppnåelige. I hovedsak skal tilstanden være god med klare lesbare avstemplinger. Et godt generelt utseende bør belønnes, mens dårlig kvalitet vil kunne gi fratrukket poeng. Frimerker på brev og andre objekter skal være i god stand.

4.4.2. Havaribrev er unntak fra de alminnelige regler om kvalitet. Imidlertid må postale anmerkninger på gjenfunnet post være så klare som mulig.

FIPs retningslinjer	Rev.: 2	Dato: 26.02.2023
Retningslinjer for bedømmelse av luftposteksponat	Org.: BAS	Side: 7 av 7

4.4.3. Reparerte objekt må nevnes i beskrivelsen. Oppdagelse av tydeligvis forfalsket eller reparert materiale som ikke er beskrevet vil resultere i poengtap.

4.5. Sjeldenhet (20 poeng)

Sjeldenhet er direkte knyttet til det filatelistiske objekt som blir vist og den relative sjeldenhetsgrad for den type materiale som vises, og særlig til den aerofilatelistiske sjeldenhet. Sjeldenhet er ikke alltid det samme som verdi.

4.6. Presentasjon (5 poeng)

4.6.1. Det skal velges en presentasjonsform som fremhever objektene på en balansert og best mulig måte. Helhetlig er det viktig å unngå ensformighet, og en variasjon i lay-out er derfor anbefalt.

4.6.2. Eksponatet vurderes på:

- God balanse i rammene og på de enkelte albumark
- God utnyttelse av albumarkene – med ikke for mye tomme rom på sidene
- Tekstingen er klar, kortfattet og relevant for materialet som vises og for emnet som er valgt for eksponatet
- Tilstrekkelig teksting - men ikke for mye
- Illustrasjoner skal ikke dominere. Eventuelle fotokopier av hele eller store deler av et objekt må være minst være 25 % avvikende i størrelse på originalen. Det er likevel tillatt med kopier i full størrelse av enkelt stempler eller andre påtegninger.
- Nøyaktig montering

4.6.3 Andre faktorer:

- Overlappende objekter godtas, men skjuling av feil og mangler må unngås.
- Det skal ikke være noen fordel eller ulempe med hensyn til om tekstingen er håndskrevet, maskinskrevet eller skrevet ut via datamaskin.
- Farget papir bør unngås.
- Lange konvolutter montert i vinkel bør unngås.

5. Avsluttende bestemmelser

- Disse retningslinjene ble godkjent av FIP Aerophilately Commission i Bangkok 1.12.2018 og av FIP-styret i Buenos Aires 28.8.2019. De ble ratifisert av FIP Kongressen i Indonesia 9.8.2022.
- Disse retningslinjene trer i kraft fra denne datoen.
- Ved uoverensstemmelser i teksten ved oversettelse skal den engelske teksten ha forrang.